

SZAKDOLGOZATI SZEMINÁRIUM

Alapképzés (BA), III. évfolyam, 2019/20. tanév, őszi félév
Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelmi Intézet
ÉVFOLYAM-SZEMINÁRIUMI TEMATIKA

A KURZUS ADATAI

Kód | BTTR311BA
Időpont | csütörtök, 10 óra
Hely | XII. terem
Oktatók | Bradács Gábor
Kerepeszki Róbert

SZÁMONKÉRÉS

Zárthelyi dolgozat | Esszékérdések, fogalmak az előadásokon elhangzott ismeretek és a kiadott szakirodalom alapján
Évközi beadandók | A készülő szakdolgozathoz kapcsolódó feladatok alapján (1. Bibliográfia összeállítása; 2. A szakdolgozat bevezetője)

SZAKIRODALOM

KÖTELEZŐ IRODALOM

BÓDY Zsombor – Ö. KOVÁCS József (szerk.): Bevezetés a társadalomtörténetbe. Hagymányok, irányzatok, módszerek. Osiris, Bp., 2006. 371–386, 494–513, 532–556.
GYURGYÁK János – KISANTAL Tamás (szerk.): Történetelmélet. II. kötet Osiris, Bp., 2006. 44–120, 932–946.
GYURGYÁK János: A tudományos írás alapjai – Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak. Osiris, Bp., 2019. 75–140.

TOVÁBBI AJÁNLOTT SZAKIRODALOM

BERTÉNYI Iván (szerk.): A történelem segédtudományai. Osiris, Bp., 2006.
ECO, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Gondolat, Bp., 1996. (több kiadásban)
ESZENYI Miklós: A történettudományi szakirodalmi kutatás módszerei. Kalauz főiskolai és egyetemi hallgatók, fiatal kutatók számára. Miskolc, 2000. 239–250.
HÉRA Gábor – LIGETI György: Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris, Bp., 2014.
KÖRTVÉLYESI Zsolt: Bevezetés a tudományos szöveg írásába. ELTE – Eötvös, Bp., 2018. https://tatk.elte.hu/dstore/document/160/Kortvelyesi_Bevezetes_a_dolgozatarasba.pdf
ROMSICS Ignác: Clio bővületében. Magyar történetírás a 19–20. században – nemzetközi kitekintéssel. Osiris, Bp., 2011.

A KURZUS IDŐBEOSZTÁSA

1. előadás – 2019. szeptember 12. | Bradács Gábor – Kerepeszki Róbert
Bevezetés, tájékoztató
2. előadás – 2019. szeptember 19. | Bradács Gábor
A történetkutatás feladatai, a történettudomány sajátosságai, módszerei Johann Gustav Droysen Historika című műve alapján
3. előadás – 2019. szeptember 26. | Bradács Gábor
A történeti gondolkodás fejlődése I. – Főbb tendenciák, megközelítések, módszerek: Ókor, középkor
4. előadás – 2019. október 3. | Kerepeszki Róbert
A történeti gondolkodás fejlődése II. – Főbb tendenciák, megközelítések, módszerek: Premodern és modernkor
5. előadás – 2019. október 10. | Kerepeszki Róbert
A tudományos gondolkodás alapjai – Problémafelvetések, megközelítések, kutatási témaválasztás
6. előadás – 2019. október 17. | Bradács Gábor
A történeti források és feldolgozások fogalma – A történeti források típusai és módszertani sajátosságai I. Elbeszélő források
7. előadás – 2019. október 24. | Bradács Gábor
A történeti források típusai és módszertani sajátosságai II. Normatív források
8. előadás – 2019. november 7. | Bradács Gábor
A történeti források típusai és módszertani sajátosságai III. Tárgyi és képi források
9. előadás – 2019. november 21. | Kerepeszki Róbert
A történeti források típusai és módszertani sajátosságai IV. A statisztika
10. előadás – 2019. november 28. | Bradács Gábor
A történeti források típusai és módszertani sajátosságai V. A történeti feldolgozások mint történeti források. Lexikonok, kézikönyvek, tankönyvek, tanulmányok
11. előadás – 2019. december 5. | Kerepeszki Róbert
A történelmi kutatás felépítése, bibliográfia összeállítása és a történelmi szakmunka megírásának folyamata
12. előadás – 2019. december 12. | Kerepeszki Róbert
A tudományos munka kivitelezése – Formai és tartalmi követelmények, szabályok, tudományos dokumentáció és a szaknyelv

KÖTELEZŐ FOGALMAK LISTÁJA

1. A Római Birodalom hanyatlása és bukása (The History of the Decline and Fall of the Roman Empire)
2. A törvények szelleméről (De l'esprit des lois)
3. Annales
4. archontológia
5. Bevezetés a történelembe (Al-Muqadimmah)
6. ciklikus történet szemlélet
7. címer
8. Corpus Christianorum (CC)
9. Corpus Fontium Historiae Byzantinae (CFHB)
10. Corpus Inscriptionum Latinarum (CIL)
11. diplomatika
12. Emil, avagy a nevelésről
13. enciklopédia
14. epigráfia
15. Értekezés az egyetemes történelemről (Discours sur l'histoire universelle)
16. eszkatológia
17. évkönyv (annales)
18. felirat
19. Fontes Rerum Austriacarum. Österreichische Geschichtsquellen
20. Fonti per la Storia d'Italia
21. forráskritika
22. gesta
23. heraldika
24. Historika
25. Inscriptiones Graecae (IG)
26. Inscriptiones Latinae Christianae Veteres (ILCV)
27. Inscriptiones Latinae selectae (ILS)
28. Isten városáról (De civitate Dei)
29. jogszabály
30. kliometria
31. kódex
32. komparatív vizsgálat
33. kontextualizálás
34. krónika
35. kvalitatív elemzés
36. kvantitatív elemzés
37. legenda
38. lexikon
39. Lexikon des Mittelalters
40. lineáris történet szemlélet
41. maradandó értékű irat
42. mikrotörténelem
43. Monumenta Germaniae Historica (MGH)
44. Monumenta Hungariae Historica (MHH)
45. narratív források
46. normatív források
47. oklevél
48. oral history
49. ősnymtatvány (incunabulum)
50. parafrázis
51. Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft
52. pecsét
53. plágium
54. prekonceptió (kutatói hipotézis)
55. prozopográfia
56. Recueil des historiens des Gaules et de la France
57. Regesta Imperii (RI)
58. regeszta
59. rendelet
60. Rerum italicarum Scriptores ab anno aerae christianae 500 ad annum 1500
61. Rolls Series (Rerum Britannicarum medii aevi scriptores)
62. strukturalizmus
63. szfragisztika (szigillográfia)
64. szintetizálás
65. táblanyomat
66. „történelmi emlékezet”
67. történelmi antropológia
68. törvény
69. Új tudomány (Scienza Nuova)
70. végrendelet (testamentum)
71. vita

VÁRHATÓ ESSZÉKÉRDÉSEK

1. A történetkutatás feladatai, a történettudomány sajátosságai, módszerei Johann Gustav Droysen Historika című műve alapján
2. Az eseménytörténet és az elbeszélés újjászületése Peter Burke tanulmánya alapján
3. A politikai társadalomtörténet módszertana, megközelítései és kérdésselvetései
4. A mikrotörténelem módszertana, megközelítései és kérdésselvetései
5. A pszichohistoria és a pszichobiográfia módszertana, megközelítései, kérdésselvetései
6. Forrástípusok és a forráskritika módszertani sajátosságai
7. A tudományos szöveg írása, strukturálása és tagolása